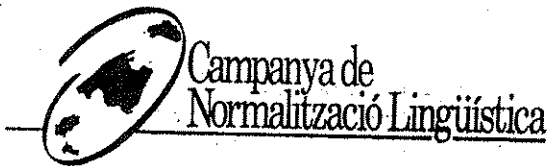

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

III

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

demostrant que no l'atribuïa a malvolença, sinó a manca d'informació.

Confiem que aquest episodi servirà de pauta per a les futures actuacions institucionals (i que no tornarà a passar, per exemple, que una autoritat de Mallorca s'adreci a uns visitants estrangers en castellà, amb traducció simultània a l'anglès perquè els auditors no l'entenen...). I també per despertar en tots illencs el noble orgull de la llengua que ens és indispensable per sentir-nos segurs dins la nostra identitat, sense complex d'inferioritat de cap casta. No ens cauran els anells pel fet de parlar castellà o qualsevol altra llengua sempre que convengui, però mai per amagar la nostra o per evitar una esbroncada de qui no la vol entendre o respectar. - A. M. (13-7)

XI

“Terè!”, una exclamació mallorquina

Un comunicant que s'identifica com a “incondicional de sa nostra llengo” ha deixat aquest missatge en el nostre contestador automàtic:

“Em plau preguntar a Línia Directa s'origen d'una paraula que es mallorquins empram amb certa freqüència en frases de súplica amorosa com aquestes: *Terè, di-m' ho!*, equivalent a ‘per favor, di-m'ho’; *Terè, vésh-hi!*, equivalent a ‘per favor, vésh-hi!’. Aquest *terè*, d'on ve gramaticalment, a quina part de s'oració ho podem catalogar?”

Immediatament he posat mà al *Diccionari Català-Valencià-Balear*, per veure si aclaria l'etimologia, que no veig gens clara, d'aquesta interjecció que no record haver sentit enlloc més que a Mallorca. I amb gran sorpresa meva, no la hi he trobada! Naturalment, no és la primera vegada que constata una mancança al DCVB —és cosa inevitable, a qualsevol diccionari— però no comprenc com ens va passar per alt una forma mallorquina tan

popular, donada la gran quantitat de fitxes de la modalitat de Mallorca que conté la calaixera.

Desconeixent-ne l'etimologia, és difícil decidir si s'ha d'escriure "tarè" o "terè", ja que en mallorquí confonem la a i la e àtones en el so neutre. La vocal final té el mateix so neutre en posició tònica —típic de les Illes Balears—, i per tant s'ha d'escriure è.

Es tracta d'una interjecció que serveix per demanar afectuosament a qualcú que faci allò que no vol fer, o que no faci allò que fa o que està disposat a fer: *Terè, deixa-la-hil*, es diu a un nin que es resisteix a deixar a un altre la seva jugueta. *Terè, no li facis cas! Terè, feis-me aquest favor!*

Tenc la impressió d'haver-la sentida poc a gent de Ciutat, i la record ben clarament en boca de gent d'Alaró (pronunciada amb la è oberta de *café*, naturalment), i he fet una mica d'enquesta per tractar de localitzar-la. Els ciutadans que he interrogat no la coneixien, però ja m'han dit que existeix pels voltants de Ciutat, per Artà, per Sóller, per Montuïri, etc., de manera que sembla pròpia de tota l'illa, encara que a Palma s'hagi perdut.

He telefonat al Dr. Miralles, Cap del Departament de Català de la nostra Universitat, per si me'n donava clarícies. M'ha dit que s'ha interessat diverses vegades per aquest mot, però que no l'ha aclarit. De totes maneres, m'ha donat dues dades que desconeixia: que l'exclamació és típica del llenguatge femení (diu que no l'ha sentida mai en boca de cap home), i que s'empra amb el sentit de *I ara!*, en frases com *Terè, què dius!* (= "I ara! què dius!").

Aquest ús em sembla un cas particular de "súplica afectuosa", per rebutjar allò que consideram un error o un desbarat (equivaldria, per tant, a "què dius!, no diguis això!").

Si qualque lector pot aportar més dades sobre *Terè!*, n'hi estarem ben agraïts. - A. M. (20-7)